

„Soča“ izhaja vsak petek in velja do pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.40

Pol leta 70

Cetvrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „stanih“ se plačuje za navadno dostopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 km

7 „ „ „ 2 „

6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Cavourna, 1.

Ima naj se blagovoljno pošilja uredništvu „Soča“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcena in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Kaj novega na jugu?

To je prašanje, katero čuješ desetkrat na dan, od kar so Bolgari v vzhodni Rumeliji prijeli guvernerja Krestovića ter ga odpeljali v zapor in ob enem razglasili zjedinjenje Bolgarov s knezom Aleksandrom na čelu. Vse velevalisti so bile iznenadene s tem predrznim korakom bolgarskim, tako so zatrjevali uradni listi vseh držav ter pripovedujejo še danes cele povesti, kako je nameravala Rusija še le drugo leto ta načrt izvesti na korist črnogorskega kneza, da bi lehkovernemu — Turku vcepili prepričanje o nedolžnosti in nevednosti vseh velesil glede tega prašanja. Naj pa bode temu, kakor hoče, stalno je, da niti Turkom najprijaznejši listi ne mislijo več na to, da bi se to zjedinjenje zopet dalo uničiti; vsi računajo s tem in vsi so uverjeni, da ostaneti Bolgarija in vzhodna Rumelija zjedinjeni. Bolgari v obeh deželah pripravljeni so, prej preliti zadnjo kapljo krvi nego odstopiti od svojih tirjatev; sklicali so vse moške med 18 in 40 letom pod orožje ter zbrali vojsko nad 80.000 moških, katera bi se protivila vsaki sili, nasprotujoči zjedinjenju. Naravno, da bi jim bilo ljubše, ako bi ostali deželi zjedinjeni brez preliivanja krvi; zaradi tega poslali so deputacijo do mogočnega ruskega carja s prošnjo, naj on brani bolgarski narod pred napadi Turčije, ki bi vsekako pozročila veliko nesrečo narodu, ki je še pred 8 leti neizmerno trpel in krvavil, da se je rešil turškega nasilstva in vsaj deloma oslobodil. V soboto sprejel je car deputacijo v Fredensborgu pri Kodanji ter ji je obljubil za to skrbeti, da se to prašanje po zmognosti na lep način reši.

Zdi se, da bi se sploh temu ne ustavljala nobena velevalist, tudi Turčija ne, da niso v zvezi s tem prašanjem še druga. Poslaniki različnih velesil, ki so danes zbrani v Carigradu v posebni konferenci z namenom, da bi razmere na balkanskem polotoku poravnali, imeli bi potem lahko delo, iskali bi le sredstva, v katero bi zavili te grenke zdravniške kroglice, da bi jih Turčija laže požrla. A zadeva ima še drugo lice. Zjedinjeni Bolgari nočejo na noben način odstopiti od že dovršenega dejanja in Rusi jih stalno podpirajo v tem, naj časniki govoré in trdiyo, kar hočejo; Srbi pa in Grki pravijo, da oni hočejo odškodnino, to je povečanje svojega dosedanjega posestva zaradi ravnotežja, ako ostaneti imenovani deželi zjedinjeni. Srbija hoče imeti še Staro Srbijo in del Makedonije, Grki pa otok Kreto, Rodus in deloma tudi Makedonijo. Da ne bodo tudi Črnogorci mirovali, je ob sebi umevno, tudi oni bodo stalno kaj zahtevali. Pobočnik črnogorskega kneza, Maša Vrbica, odpotoval je tudi že v izrednej misli na Dunaj in v Petrograd, brezdvajbeno z namenom, da bi naznanil želje črnogorskih sokolov. Rumunski ministerski predsednik Bratiano prišel je na Dunaj, šel v Berlin in v Kodanji k ruskemu carju, stalno tudi z enakim namenom. Pri vsem tem pa se širi še Albanska ustaja prav močno in je resnejša nego se je s prva mislilo; iz vseh krajev Albanije prihajajo poročila, da ljudstvo prijema za orožje proti Turčiji ter da se hoče otresti turškega gospodarstva.

In da se Srbija ne šali, kaže to, da je sklicala nad 40.000 moških vojske ter odposlala jo na turško mejo proti Nišu. Kralj sklical je v to mesto skupščino, kateri je v prestolnem govoru razjasnil sedanjí položaj ter rekel, da morajo ostati razmere na balkanskem polotoku takšne, kakoršne so bile prej, in če zahtevajo interesi kraljestva srbskega, da dobi Srbija kompenzacijo (odškodnino) zaradi ravnotežja. Skupščina je privolila jednoglasno vse, kar je vlada zahtevala, priznala važnost in istinitost kraljevih besed ter izjavila, da Srbi zaupajo v tem položaji popolnoma prvemu srbskemu kralju Milanu. Tudi Grki so že mobilizirali mornarico ter vzeli 10 milijonov na posodo za vojskine namene.

To zamotano streno morala bi konferenca zbranih poslanikov v Carigradu razmotati, a jedva je pričela svoje delo, to je prošli ponedeljek, in že je dala avstrijska vlada po poročilu madjarskega glasilca „Pester Lloyd“ povelje, naj bode naša mornarica v Pulji

pripravljena za vsak slučaj, ter se pripoveduje, da se imati mobilizirati dve vojni krdeli. Iz drugega vira se pa poroča, da je odpotoval ruski minister zunanjih zadev v Petrograd, kamor je sklicana po carji konferenca ruskih uplivnih moških, med katerimi je iz zadnje turško-ruske vojske znani general Ignatijev in katere se udeleži tudi knez Nikolaj, glavni poveljnik v zadnji turško-ruski vojski.

Vse kaže torej, da se bliža ura končni obravnavi s Turčijo v Evropi. —

Cesarjev imendan v Renčah.

Slovenec veselo praznuje godovo svojih vladarjev, ker je cesarju in državi od nekdaj zvesto udan. To so pokazale tudi letos občine na Goriškem, posebno Renška občina, kateri se je bilo pridružilo „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici.“ Slavnost, ki se je vršila pretoklo nedeljo popoldne v Renčah, bila je krasna in ostane deležencem vedno v spominu. Ta slavnost jasno spričuje, da je zastoj vse javno in skrito rogoviljenje proti Slovincem, da Slovinci se ne dajo omajati niti motiti, ampak da ostanejo vedno zvesti svojim dolžnostim do naroda in do cesarja. Srce vsakega rodoljuba moralo je veselja poskakovati, ko je videl toliko ljudstva zbranega, ki je pričalo javno pred svetom, da se zavoda, da vé, kaj se godi na svetu, da pozna svojo nalogo in da hoče svoji nalogi zvesto ostati.

Ob dveh urah popoldne pripeljali so se udje „Slov. bralnega in podp. društva“ iz Gorice na treh velikih (žardinerah) in več zasebnih vozovih v Volčjo Drago, kjer so jih pričakovali tovariši in prijatelji iz Sela, Dornberga, Prvačine, Št. Petra in drugih bližnjih krajev. Tržaško del. podp. društvo zastopal je predsednik g. V. Dolencec. Kmalu se odpravijo in peljejo do Renškega mosta.

Tu stopijo z vozov in se uredijo v slavnostni spreved čez most, kjer so jih pričakovali Renčani z drugimi sosedi v nebrojnem številu. Goriškemu društvu na čelu bila je zastava in odbor a za njim je stopalo blizu 200 društvenikov in prijateljev draštva. Renčani so čakali z one strani z zastavo in godbo. Ko pride goriška zastava čez most in se ustavi, pride jej Renška od slavaloka nasproti in zastavi se poljubiti. Na to pristopijo z Renške strani župan, visokorodni gospod Anton grof Strassoldo, z občinskim starešinstvom, domača duhovščina in učiteljsko oboje z društvenim poverjenikom za Renče. Med tem bilo je vse tiho na obeh straneh; bili so slovesni trenotki. Župan grof Strassoldo pozdravi s prijaznimi in lepimi besedami goriško društvo ter izreče svojo zahvalo, da si je društvo izbralo Renče za tako svečanost. Predsednik podpornega društva, dr. Gregorič, odzdravi s krepkim glasom, se zahvali na prijaznem sprejemu ter nazdravi Renški občini. Trikratni živio vskliknil se je od obeh strani, da se je zemlja tresla; godba zasvira, zastavi se začne pomikati in velikanski spreved napoti se skoz krasen slavalok, ki je nosil napis: Dobro došli! po vasi do domače župnijske cerkve. Hiše bile so z zastavami okrašene v državnih, deželnih in narodnih barvah; z zvonika vibrala je mogočna trobojnica, ki je naznanjala daleč na okolo veselo praznovanje; zvonovi so ubrano peli in vmes se je razlegal mogočen strel iz možnarjev, ki se je odmeval od kraških gor.

Pred cerkvijo se godba ustavi; a društveniki in občani z drugimi deležniki svečanosti gredo v cerkev, ki je bila kmalu natlačeno polna. Pred altarjem bili so stoli pregneni, z ene strani za odbor podpornega društva, z druge za starešinstvo Renško. Popoludanska služba božja vršila se je slovesno, najprej sv. rožni venec pred izpostavljenim sv. R. T., potem litanije M. B., katere je pelo vse ljudstvo, navadne molitve, potem zahvalna pesem, katero je duhovnik začel, a pevci in ljudstvo so jo nadaljevali, na to zahvalna molitev in molitev za cesarja, slednjič „Vsi ponizno“ z molitvijo in blagoslov z Najsvetejšim. Predsedniku podpornega društva bila sta na strani domača čč. gg. župnik in kaplan.

Po končani cerkveni slavnosti napotili so se praznovaleci z zastavama in z godbo v prekrasni vrt gosp. grofa Strassolda, kjer se je imela veselica vršiti. Na to bilo je nekoliko odmora, da so pevci, ki so bili došli iz raznih občin, poskusili v programu navedene pesmi radi takta. Med tem so gostje še vedno dobajali, drugi peš, drugi na vozeh, tako da je število občinstva, ki se je slavnosti udeležilo, jako namnožilo. „Edinost“ ceni vsega ljudsta, ki je v Renčah praznovalo cesarjev god, na 1500 oseb. Častno bi laje zastopana č. duhovščina, prav tako učitelstvo, kakor sploh slovensko razumnštvo iz mesta in z dežele. Bil je narodni praznik, kakršen se nahaja le med Slovinci, kjer ne poznamo razlike stanu, ko gre za narodno in državno idejo, ko slavimo presvitelega svojega vladarja.

Okolo 4. ure začel se je vršiti program na prostornem vrtu grofa Strassolda. Pred gradom na vzvišenem mestu sestavljen je bil proti vrtu in na vzgor odprt šator, na čegar stenah ob hišnem zidu sti viseli podobi Njegovih Veličanstev presvitelega cesarja in cesarice. Šator je bil ves v zelenji ter okrašen s cesarskimi in narodnimi zastavami. Na tem mostu, ki je imelo lesena tla, nastopili so godci in pevci, ki so svojo nalogo izvrševali izvrševali. Prvaška veteranska godba je uže znana; vodil jo je učitelj g. Orel. Pevci so šteli nad 50 glav iz Gorice, Prvačine, Dornberga, Št. Petra, Renč, Mirna in drugih krajev. Vse točke šle so jim tako točno, da ploskanju ni bilo konca in da so morali nekatere ponoviti. Vmes so se razlegali topiči, ki so naznanjali bližnjim in daljnim, da v Renčah se vrši nenavadna svečanost. Z veliko pazljivostjo poslušali so mnogoštevilni deležitelji in deležiteljice slavnostni pozdrav, ki ga je imel društveni predsednik dr. Gregorič. Pojasnil je namen svečanosti ter stavil navzočim pred oči nekoliko potez iz življenja cesarjevega, katere naj bi navzoče izpodbudile k delavnosti, zmernosti, k izpolnovanju verskih dolžnostij in zaupanju v Boga po vzgledu cesarjevem. Govor je bil navdušeno sprejet in živio! klici na cesarja so dmevali, kakor da bi bila zbrana velika vojska. Godci so zaigrali cesarsko himno, katero so vsi stojé poslušali; na to so pevci zapeli Hribarjevo kantato, ki končuje s cesarsko pesmijo. Med veselico došel je telegram iz Trsta od naslednjih sokolov: Nabergoj, Drušilovič, Mikatovič, Radimsky, Krmpotič. Podporno društvo in županstvo v Renčah poslala sta naslednji telegram presvitemu cesarju: Njegovemu Veličanstvu Francu Jožefu I. Dunaj. Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici in občina Renče, skupno praznujoča najvišji imendan Vašega Veličanstva v Renčah, sporočata o tej priliki prespoštljivo svoja najrajšnejša voščila in zatrjujejo svojo neomajeno zvestobo.

O mraku bila je veselica v vrtu končana in društveniki podpornega društva preselili so se v dvorano g. grofa Strassolda, kjer se je nadaljevala domača zabava, ki ni bila nič manj prijetna od prave veselice. Prvaški in Dornberški pevci so krasno prepevali; vmes slišale so se napitnice, ki so navduševale in ob enem srea z radostjo napolnovele. Napitalo se je Renški občini, slaviteljci cesarjevega imendana, in grofu Strassoldu, ki je k slavnosti mnogo pripomogel, čč. duhovščini in obč. starešinstvu, delavskemu podpornemu društvu tržaškemu in tržaškemu narodnemu novinarstvu, ki je bilo zastopano. G. Viktor Dolencec, predsednik delalskega tržaškega društva napil je vzajemnosti goriških in tržaških narodnih društev in Slovencev sploh. Pesnik S. Gregorič napil je podpornemu društvu v verzih, predsednik pa pevcem. Ali le kmalu zginit je čas in goriški društveniki morali so misliti na pot, ker zmenili so se bili, da hočejo za časa priti v mesto, kaj so tudi storili.

Korist in važnost obiskovanja kmetijske šole.

Končala tekočega meseca konča dvoletni tečaj na deželni kmetijski šoli slovenskega oddelka ter začne nov dvoletni tečaj zopet 3. novembra.

Vasakemu še tako malemu in tudi sanikornemu

posestniku je predobro znano, da se mora vsak rokodelce svojega rokodelstva popred učiti, predno mu je mogoče, da svojemu poklicu količjak zadosti; zraven tega vzdržuje še država ali pa dežela na svoje stroške več strokovnih šol, v katerih se mladeniči še v drugih predmetih poučujejo, kateri so pri njihovem rokodelstvu potrebni. Toliko več mora kmetovalec umnega kmetijstva učiti se, ker od njega se gotovo trikrat več zahteva nego od prostega rokodelca, tako da ima kmetovalec dandanes štirikrat toliko stroškov, kakor pred 20 leti. Tedaj se mora v umnem kmetovanju tako izuriti, da bo mogel vsem raznim bremenom zadostovati.

Prav zato je goriški deželni zbor, če tudi je naša dežela ubožna, pred drugimi deželami v Avstriji ustanovil kmetijsko šolo s jakimi, znatnimi stroški, in sicer s popolnim prepričanjem, da bode ta uloženi kapital gotovo deželi dobre obresti donesal.

Kratko rečeno, kmetijska šola je adaj z vsem tako preskrbljena, da lahko svojo važno in koristno, pa teško nalogo vsestransko dobro izvršuje.

Predmeti, ki se na šoli poučujejo, so sledeči: 1. živinarstvo, 2. trtoraja, 3. kletarstvo, 4. kmetijstvu škodljive in koristne živali, 5. tlozanstvo, 6. gnoje-znanstvo, 7. strojezanstvo, 8. anatomija živali, 9. vilarstvo, 10. čebelarstvo, 11. travnikoslovje, 12. gozdarstvo, 13. vrtnarstvo, 14. rastlinstvo ali poljedelstvo, 15. fiziologija ali životoslovje rastlinstva, 16. sadjarstvo, 17. kmetijsko kujigovodstvo, 18. kmetijsko računstvo, 19. javna in privatna pisma, 20. geometrija, 21. fizika, 22. kemija, 23. meteorologija ali vremenoslovje, 24. praktično merstvo.

Iz tega izkaza se vsak lahko prepriča, da se samo taki predmeti poučujejo, kateri so v današnjih razmerah vsakemu kmetovalcu neobhodno potrebni.

Vai ti predmeti se pa ne poučujejo po „strogi teoriji“, kakor nekateri novošegni kmetovalci delajo, ampak največ praktično in sicer tako, da kar se v šoli teoretično poučuje, morajo potem učenci dejanski praktično izvrševati, ker teoretični poduk je v šoli vsak dan 3—4 ure, potem pa praktični poduk na polji, v nogradu, v drevnicah itd. po 4—7 ur na dan.

Nadalje je šola oskrbljena z lepimi spalnicami za 24 učencev in kar je še najglavnejše, je šolsko poslopje tako zdravo, da ga ni gotovo v vsej Gorici zdravjšega. Dalje dobivajo dijaki vsa hrana za 10 for. v zavodu, katera je v vsakem oziru ukusna in dobra. — Učenci, kateri nimajo štipendija, dobijo po svojem delu tudi malo večjo tedensko odškodnino nego štipendisti.

Ze iz tega je lahko razviditi, da šolanje na deželni kmetijski šoli kmetovalca najmanj stane in da za svoj poklic gotovo se več nauči, kakor na vsakem drugem zavodu.

Da ta dopis ne bode preobširen Sočninu čitateljem, sklenem ga z gorkim priporočilom, da bi naši pridni kmetovalci v obilnem številu svoje sinove v ta kmetijski zavod pošiljali, in jih ob enem zagotavljam, da jim ne bode gotovo nikdar žal, ne njun ne njihovim sinovom za stroške, ki so jih imeli pri tem šolanju.

Voditeljstvo slovenskega oddelka deželne kmetijske šole.

Začasni voditelj: FR. ŽEPIČ.

Dopisi.

Iz Tolmina, 30. septembra. — Sprejmi, draga „Soča“, moj dopis in vrni ga na svojih valovih na taka ušesa in srea, ki se bodo poganjala za to, kar ti zahtevamo.

Koliko si že pisala o šoli, koliko o potrebi učiteljev! Piši tudi moje vrstice, ktere ne podirajo tvojih prvih dopisov, ampak jim le pomagajo.

V našem Tolminu imamo četrterazrednico. V to morajo stariši, ki pod njo spadajo, pod kaznijo svoje otroke redno pošiljati skozi 6 let in 2 leti v napredovalni tečaj, in vender slišiš vedno pritožbe starišev, da njih otroci v 8 letih šole tako malo pridobijo. Kaj je temu vzrok? Ti hočemo javno podučiti, kaj naj stariši pri svojih obilnih žrtvah od svojega okrajnega šolskega sveta zahtevajo, da pri svojih otrocih dosežejo svoj namen.

Dovoljeno je, ako se krajnemu šolskemu svetu dobro zdi, da se zahteva končetna javna skušnja od učiteljev. In vam, stariši, pred vsem svetujem, da to tirjete. V našem Tolminu ne manjka šolskih prijateljev, ki se k skušnji potrudijo, da se prepričajo, kaj so vaši otroci pridobili zaporedoma v svojih šolskih letih. Pred očmi je okrajno glavarstvo; tudi v tega področje spada šola.

Učitelji se bodo veliko več prizadevali, da ne bodo pred javno komisijo osramočeni. Otroci bodo tudi imeli veliko več veselja do nauka, ker že od začetka bodo se veselili, vedé, da se konec leta njih pridnost očitno pohvali.

Šola je res v skrb izročena okrajnemu šolskemu svetu, pa to je lahko tudi nevarna reč za vaše otroke. Ako je nadzornik po eni ali drugi zvižaci tisti znamenek odlepljen, pa je šola za dolgo spoznana, naj

otroci kaj znajo ali pa ne. (Menimo, da to se ne more zgoditi. Ur.) Vse drugače pa je pri javnih skušnjah, tam mora biti vse dobro poprej pripravljeno. Ako bi bili otroci v mojem času imeli toliko šole in tako redno obiskovane; bili bi zdaj sami doktorji, ker še vender nekaj znamo, če tudi smo le par let in le kterikrat v šolo pokukali. Sicer pa dajete potuho učiteljem in otrokom.

Dalje, jaz sem po rodu in po duhu Slovenec, in ljubim svoj materni jezik in njegove pravice, a tu moram vender svetovati, da zahtevate, naj se nemški jezik iz naše šole popolnoma odpravi, ali pa naj se tako uči, da ne bo čas in trud zavržen. (Priatelj, preveč zahtevate! Poučevanje tujega jezika v ljudski šoli je bilo in bo potrata in zguba časa, ker za par tujih besed, katere se otrok tam navadi, zamudi neizmerno veliko v svojem izobraževanju, česar ne more nikoli več popraviti. Ur.) Čemu začeti otroka mučiti z nemško abecedo v tretjem razredu? Ako hočeš potem poslati svojega sina po dobro dokončanem četrtem razredu v Gorico, nemščina ti ga sune v tretji razred. Na četrterazrednici bi se morali otroci že toliko izučiti, ako bi bila od vseh strani prava skrb, da bi nam po družih šolah ne pehali otroka nazaj. Ako je za našo šolo tako malo skrbi, naj se še to malo nemščine odpravi, naj se učijo drugi predmeti bolj pridno; kdor bo imel svojega otroka naprej namenjenega, ga tudi hitro naprej pošlje, dokler nam ne posije zarja boljše prihodnosti, da bodo mogli naši otroci iz vsake redne ljudske šole prestopiti v srednje šole, kakor se godi po vsem omikanem svetu, kjer so šole zavoljo ljudstva in ne ljudstvo zavoljo šol. (Ta je prava misel. Srednje šole se morajo ravnati po ljudskih in ne nasprotno. Zdrava pedagogika vseh narodov to zahteva; a naši politiki karj delajo iz političnih razlogov temu nasprotno. Ur.)

Svetujem vam tudi to, v začetku šolskega leta nej vsak učitelj svoje otroke sprejme in naj jih pelje skozi vse 4 razrede; s tem veliko dosežete. Učitelj in otrok se eden drugemu v prvem letu najbolje spoznata, mogoče, da tudi ljubezen eden do drugega dobita; tako se otroka nauk lahko prejema, ker ume svojega učitelja, in po dokončanih 4 letih bo vsak učenec vedel svojemu učitelju hvalo, nasproti pa vsak učitelj se bo prizadeval, ker znanu mu bo, da tam se bo očitno videlo njegovo delovanje. Vedna menjava učiteljev po razredih napravi to, da slabosti eden drugemu na rame obeša, in da vam starišem po toliko letih ostanejo otroci nevedni.

Zahtevajte tudi to, da se ne bodo pri poduku v ženskih ročnih delih ob šolskih urah jemale vmes deklice, ki v šolo ne hodijo. Ti gre za privatni zaslužek, nauk in vsa skrb se obrne na tiste deklice; vaše hčerke pa po dokončanih šolah še nogovic ne umejo prav plesti.

Bolje je, učitelja dobro plačati, pa tudi gledati, zakaj se plača. Šola se mora gledati znotraj, ne kakšne so zunanje stene.

Ni treba po krčmah udrihati, treba je pogledati v korenino, ker vse ni zlato, kar se svetli, pa tudi biser je včasih v blatu zakrit. Zahtevajte stanovitno, kar morate gotovo plačati. Ne zanašajte se v vsem le na skrb družih, da ne bote goljufani. Prihodnjic pa še kaj na rešeto, pa ne splošno, ker pri nas imamo tudi dobro, ne le slabo, kakor bi kdo mislil.

Tolminec.

Politični pregled.

Dogodki na jugu, o katerih govorimo na prvem mestu, so zmanjšali zanimanje za naš državni zbor. Sicer pa ni prišlo v njem do zanimivih obravnav; zbornica se še le pripravlja za resno delo, volila je dotične odseke, predsednika in podpredsednika ter odobrila volitve onih poslancev, proti katerim ni bilo nobenega protesta. Predsednik je dr. Smolka, prvi podpredsednik R. Clam-Martinec, drugi pa vitez Chlumecy. Osnova se je Trentinski klub, v katerem je sedem poslancev, Coroninijev klub, pa z drugim imenom, šteje 12 glav. Grof Hohenwart predlagal je, naj se na prestolni govor odgovori z a-dreso. Odsek v to voljen izvolil je poslanca dr. Zeithammerja za poročevalca v tej zadevi. Poracun za leto 1886 predloži se še v tem tednu. Če povemo še, da so se stavile tudi nekatere interpelacije do ministerstva, med njimi ona o razmerah na Češkem, in drugi manj važni predlogi, povedali smo večjeje reči o zborovem delovanju do sedaj.

Na Ogerskem odgovoril je ministerski predsednik Tisza na interpelacijo o bolgarskem pršaňji. Povedal je, da niti na shodu v Skjernjevicah niti na onem v Kromerizi se ni pogajalo in govorilo o zjedinenju Bolgarske in Rumelije. Rekel je dalje, da nobena sila ne brani Turčiji,

ako hoče varovati svoje pravice v Rumeliji, in da Avstrija si stalno ne prisvoji Bosne in Hercegovine. A nazadnje je dodal, da ogerska vlada bo varovala pravice Ogerske, ko bi nepreračunljivi slučajji na jugu nastali. Gospod minister je govoril mnogo in odločno prav kakor Madjar, a žalostno je, da vemo po njegovem odgovoru toliko o razmerah na jugu, kakor brez njega.

Sicer pa delajo Madjarom slovanski narodi mnogo preglavice. Srbski kongres noče in ne bode tako plesal, kakor Tisza želi; odločno se postavlja na noge proti madjarskemu patrijarhu Angyeliću in madjarski vladi. A homatije na balkanskem polotoku ne dopuščajo, da bi vlada tako ostro postopala z njim, kakor bi morda hotela. Poleg tega so pa nastale razmere na Hrvaškem take, da ni spreviditi, kaj tam nastane. Hrvaški sabor je v prvi seji obravnaval predlog, naj se stavi ban Khuen-Hedervary zaradi znanih kameralnih aktov na zatožno klop. Zgodovinpisec Smičiklas dokazaval je važnost teh aktov in pravico do njih. Ban je na to odgovoril, da je sicer vsem znano, da so bili ti akti 35 let v posesti Hrvaške, a da ta posest ni bila poštena. Pri teh besedah nastal je stršanski vihar v zbornici. Dr. David Starčević je klical: „Upornik; sram vas bodi tacega bana. To je razžaljenje; mi da smo nepošteni? Vi ste roparji. Bana izključite! ven z njim!“ Ko je hotel ban zopet govoriti, nastal je tak hrup, da ni mogel nadaljevati. In ko je šel iz dvorane, skočili so poslanci za njim in so ga z baticami ven pehali. Nekateri poslanci so ga branili. Drugi dan oglasil se je pri čitanju zapisnika one burne seje poslanec Rodošević rekoč: „Bil sem včeraj tu, a nisem opazil, da bi se bila seja pretrgala. Predsednik je le svoj sedež ostavil. Dalje ni v zapisniku, da je narod hrvaški grofa Khuena, ki je razžalil narodovo čast, po zaslugi kaznoval, iztiravši ga z brcami iz dvorane. Prosim, da se vse to v zapisnik sprejme“. Potem je bila zopet viharina seja, ker je hotel Starčević o vedenji banovem govoriti, predsednik mu je odtegnil besedo, a poslanec Folnegovič je stavil predlog, naj se po deputaciji obrne deželni zbor do kralja, da se ban takoj odstrani. Razburjenost v Zagrebu in na Hrvaškem je velika. A tudi Nemci na Sedmograškem in Rumuni so siti madjarske vlade, slednji so že izdali poziv, naj se z dinamitom dela zoper Madjare. Da jim niso tudi zavedni Slovaki naklonjeni, je ob sebi umevno. Vse to je jako žalostno.

O zunanji politiki govorimo deloma na prvem mestu, tu nam je še dodati sledeče: Na Francoskem so nove volitve. Ljudovladna stranka bila je z izidom presenetena, monarhisti pridobili so mnogo sedežev. Dosedaj se računi, da bode od 586 poslancev vsaj 200 monarhistov, ostali so sicer republikanci in imajo še vedno večino, a pomisliti je, da slednji niso jedini, delijo se v mirne in skrajne. Dne 18. t. m. bo do ožje volitve; pri teh se nadejajo ljudovladniki večino sedežev za se pridobiti. Takih volitev bo 180, a ni nemogoče, da si pridobijo monarhisti tudi tedaj še marsikakšen sedež.

V Italiji pričakujejo dan na dan imenovanje novega ministra zunanjih zadev, Robilant-a, kateri je bil na Dunaji do sedaj poslanik. Italijani pričakujejo si od njega čudežev.

Špansko-nemška zadeva o Karolinskih otokih izročila se je paprzu v razsodbo, kjer vso zadevo marljivo študirajo.

Domače in razne vesti.

Volilem iz velikega posestva, ki bodo volili v soboto 17. t. m. enega poslanca v deželni zbor goriški namesto odstopivšega g. Fr. Povšeta, priporočamo, naj izpolniijo vestao u nataučno svojo nalogo. Poročila, ki nam dohajajo z dežele, se sicer ujemajo v tem, da naši veleposestniki so le ene misli gledé kandidata, kateremu hočejo dati svoje glaso-ve; ali to ne zadostuje. Vzemnost je lepa reč; pa ne sme ostati le v srci, ampak se mora tudi v dejanji pokazati. To sležnost, katero gojijo naši veleposestniki v svojem misljenju, morajo s tem potrditi, da pridejo v resnici volit in da ostanejo do konca

pri sedanjem sklepu. Ako bi se zanašali na složno mišljenje in bi menili, da za srečno volitev zadostuje le nekoliko glasov, bi se varali, kajti naš politični nasprotnik, ki nikoli ne miruje in ne spi, opazuje vse naše korake in naše gibanje in se zdaj navlašč mirnega kaže, da bi nas zazibal v sladko spanje navidezne gotovosti srečnega izida pri bodoči volitvi, da bi potem zadnji trenotek planil na nas in nas podavil, ako bi videl, da se le malo volilcev pripravlja k volitvi. Ako hočejo naši veleposestniki zagotoviti si tako volitev, kakeršno želijo, ne ostane jim drugo, nego da vztrajajo trdni v svojem prepričanju do konca, da se ne dajo omajati ali pregovoriti po nikaki poti in da se ne ustrašijo truda, ki jim ga prizadene pot na volišče. Vsi veleposestniki brez izjeme morajo se udeležiti važnega dela. Kdor koli more, naj se osebno udeleži volitve; komur pa je to nemogoče, naj pošlje svoje pooblastilo društvu „Sloga“, to je njemu podpredsedniku dr. Aleksiju Rojcu v Gorici, ulica Contavalle, h. št. 5, po navodu, kateri je prijel. Pooblastilo naj se priloži izkaznica. Oni gospodje, ki so pooblastila že poslali, naj dopošljejo še izkaznice, ko jih dobijo. Na dan volitve naj se zberejo volilci eno uro pred volitvijo v pisarni dr. Jos. viteza Tonkliča, kjer jih bodo pričakovali odbor-niki „Sloge“, da se končno o vsem dogovorijo in da se razdelijo pooblastila med navzoče volilce. Veleposestniki! ne dajte se pregovoriti niti po visocih imenih niti po železnicah in enakih stvarih, katere bi vam kdo obečeval, ampak ostanite zvesti svojemu dosedanjemu prepričanju in izrazite to prepričanje soglasno pri volitvi 17. t. m.

Najvišji imendan presvitelega cesarja obhajal se je v Gorici in na deželi, kakor navadno, z veliko slovesnostjo. V prvostolni cerkvi imel je milostljivi gospod knez nadškof ob 10. uri peto mašo z zahvalno pesmijo, katere so se udeležili dostojanstveniki, uradniki, vojaštvo in mnogo občanstva. Na javnih poslopih plapolale so cel dan zastave. (Glej tudi slavnost v Renčah.)

Njeno Veličanstvo presvita cesarica pripeljala se je v ponedeljek ob 9^{1/2} zajutra iz Gdöllö v Miramare, kjer se je ukrcala na parobrod, ki jo popelje na Karf (Korfu), v Pirenej, v Atene, v Beirut, na otok Rodus in v neke druge kraje, kjer se bo mudila po 1 ali po 2 dni, tako da 25. ali 26. t. m. pride spet v Miramare.

Duhovske premembe. Preč. g. Tomaž Čerin, prvostolni vikar v Gorici, imenovan je profesor pastirstva (pastorale) v knez nadškofskem osrednjem semenišči v Gorici. — Č. g. Janez Grusovin, duhovni pomočnik v Romansu, delal je 6., 7. in 8. t. m. skušnjo za vzposobljenje v dosego samostalnih služeb v dušnem pastirstvu. — Č. g. Jožef Golob, vikar v Štanjelu, pojde kot tak v Podgoro. — Na njegovo mesto pride kot začasni vikar č. g. Jožef Gergolet, bivši vikar v Št. Martinu na Krasu. — Č. g. Blaž Bandel, vikar na Trnovem pri Koboridu, pride kot tak v Vipolže. — Na njegovo mesto je imenovan č. g. Jurij Kokelj, vikar v Logé. — Č. g. Janez Murovec, kaplan v Koboridu, pojde kot vikar v Logé. — Njegovo mesto dobi č. g. Anton Pipan, novomašnik. — Naslednji č. g. novomašniki imenovani so duhovni pomočniki: Alojzij Bratina pod Brdom, Jožef Fabijan v Ročinju, Štefan Koder-mac v Kanalu, Jožef Pavlica v S. Roku.

Katoliško društvo (Circolo cattolico) v Gorici bo imelo prihodnji četrtek 15. t. m. ob 10^{1/2} uri predpoludne v pritlični dvorani grofice Matilde Coroninjeve v Rabatišči h. št. 16 izvenredni občni zbor, pri katerem se bo volil društvu predsednik namesto odstopivšega dr. K. viteza Doliača ter se bodo obravnavali predlogi, ki se morda naznanijo. Gospodje društveniki se s tem vabijo, naj bi se obilno udeležili občnega zbora, ki je po svojem dnevnem redu velike važnosti, ker od dobrega vodstva odvisen je razvoj in uspeh društva.

Radodarni doneski. Za otroški vrt v Gorici so darovali: č. g. Filip Kramar 2 gld.; Iv. Kurinčič 2 gl.; Fr. Kranjec 1 gl.; Fr. Pipan 1 gl.; uo. Bogataj 1 gl.; Avg. Jakopič 2 gl.; Martinov Janez 1 gl.; Popotni Žef 1 gl.; Avguštin 1 gl.; Neimenovani 2 gl.; Nevem 5 gl.; Kovk 50 kr.; Bukovec 2 gl. 50 kr. — Za dekliško šolo so dali: č. g. Filip Kramar 2 gl.; Martinov Janez 1 gl.; Popotni Žef 1 gl.; Avguštin 1 gl.; Nevem 5 gl.; Kovk 50 kr.; Bukovec 2 gl. 50 kr. Hvala vsem človekoljubim dobrotnikom, katerim naj služi v tolažbo zagotovilo, da se njih darovi vestno in v najbolji namen obračajo, kajti toliko za otroški vrt kolikor za dekliško šolo skušal je odbor take moči pridobiti, ki dajejo poročstvo dobrega uspeha, kolikor se more doseči v današnjih okoliščinah.

Slovenska dekliška šola v Gorici dovoljena je z odlokom veleslavnega o. k. deželnega šolskega sveta z dne 24. septembra t. l. št. 903. Ker so bile v opravi dekliške šole potrebne nekatere poprave, zakasnil se je začetek za par dni, zato je onim roditeljem, ki morda želijo dati svoje otroke v to šolo, še vedno mogoče, da jih upišejo, ali požuriti se mo-

rajo, ker ko začne redno poučevanje, ne bo to več mogoče. „Sloga“ je z velikimi žrtvami šolo ustanovila, zato naj se je rojaki poslužujejo, da jim bo donasala obilnega sadu. Pretedki ponedeljek bila je začetna sv. maša, katere so se udeležili otroci iz šole in iz vrta.

Anton vitez Klodič, deželni šolski nadzornik ljudskih šol na Primorskem, bo nadzoroval namesto dr. Gnada poduk v slovenščini v srednjih šolah na Primorskem. Dosedanji nadzornik ni umel deželnega jezika.

Knjige družbe sv. Mohora so že došle v Gorico in se dobivajo pri poverjeniku, č. g. Fr. Goljevščeku, kaplanu na Placuti tik cerkve v 2. nadstropji. Vsak ud dobi 6 bukev in mora plačati vožne stroške poverjeniku. Najbolje bi bilo, da bi vsakdo o tej priliki, ko pride po knjige, plačal letnino za prihodnje leto, da bo potem brez skibi in da se poverjeniku trud prihrani.

Tramvaj na Trnovo nameravajo poskušati v soboto in v ponedeljek, slovesno odprtje bo pa še le pozneje. Stroj je velik in piha, da je strah; črn dim vali se iz njegovega dimnika in zver leze po cesti s tako močjo, da kamnje hrešči. Voli se je do zdaj še niso bali; en konj ni mogel umeti, kaj je to, ter je silil nekoliko v stran, kakor se nam poroča, vendar se je dal pomiriti ter je obdudoval veliko pošast.

Nesreče. Kakor v soboto 29. avgusta, tako je bil v petek 2. oktobra po mnogih krajih viharan dan, ki je napravil mnogo škodo in prouzročil raznih nesreč, če tudi je bil manjši in šibkejši od prvega. V Mariji Celji nad Kanalom, bil je veter tako močan, da je obalil zvonik na cerkveno streho, ki so jo udrla ter v cerkev zgučala. Škoda je velika in zadrega radi jesenskega časa in deževnega vremena še večja. Pri Moderzelih blizu Leppe na Kanalskem udarila je strela v neko hišo ter jo je vnela; s to hišo prišel je ogenj še do druge in obe sti pogoreli. V eni hiši je bila strela tudi eno ženo omrtvčila, ki so je potem zopet zavedla in je zdrava. V Orehku na Cerkljanskem je strela udarila v zvonik; strelovod, ki je na cerkvi, jo je odvedol, da ni naredila prevelike škode, a vendar je zid nekoliko odrsala. V Ravni med Orehkom in Cerknem poško-dovala je strela zvonik ter naredila škodo za kakih 200—300 gold. V Solkanu pogorela je tisti dan ena hiša in sosednja je bila precej poškodovana. Ogenj se je vnel na nekem vozu sena, ki je stal v hišni veži; kako, nam ni znano.

Ajševske otroke ima vse rado. Mestno starešinstvo hoče, naj bi se učili italijansko besedo; deželni šolski svet dela, da bi se učili nemški jezik; mi pa želimo, da bi se učili otroci najprej misliti, a potem še le tujih jezikov. Otrok, ki se nauči na pamet par tujih besed, ne da bi znal pravilno misliti, je stroj, pomilovanja vreden, ker je sposoben za kaj boljšega.

Društvo v podporo bolnih duhovnov, „Priesterkrankenunterstützungsverein“, skliče na dan 27. t. m. ob štirih popoldne v „Rudolfsche občni zbor se sledečim dnevnim redom:

1. poročilo o stanju društvenega premoženja in o delovanju društvem v zadnjih treh letih; 2. poročilo o zidani društvene hiše v Meranu; 3. predlogi posamnih društvenikov, kateri se pa imajo osem dni pred naznaniti predsedništvu; 4. nova volitev odbora in pregledovalcevrevizorjev. Predsedništvo.

Odpoved monsignora Valussija je še vedno tam, kjer je bila pred 8 dnevi: v županovem žepu. Izmed starašin se do zdaj še nikdo ni drznil prašati župana v javni seji po ouem pismu, ker župan se je baje izrazil, da odstopi, ako ga bo kdo nadlegoval s to rečjo. Tega se pa mnogi bojijo, ker brez sedanjega župana bi imeli nasproti občinstvu in v drugem oziru težko stanje. Od tod ono molčanje, katero hoče nekdo v „Corrieru“ s tem opravičiti da pismo je bilo pisano na župana in ne na starešinstvo! Kod vé ta mož, na koga je bilo pisano, ko nikdo ni zahteval, da bi se prebralo? Ta mož nič ne vé, zato naj molči in naj ne sumniči Valussija, ker ni na k temu nikake pravice. Liberalci piahjo od jeze, ker se jim ni želja izpolnila, da bi Valussi popolnoma odstopil; izato ga je začel „Corriere“ napadati in mu našteva razne grehe. Med drugim šteje mu tudi to v greh, da je bil ene misli z mestnim tajnikom, z mestnim županom, s finančnim in legalnim odsekom ter z drugimi starašinami gledé Progljerjeve ponudbe. Zakaj ne šteje „Corr.“ tega tudi drugim v greh? zakaj le Valussija? Valussi se nikoli ni pulil za mestne službe in mestne nagrade, nikoli ni prevzemal mestnih podjetij, nikoli ni imel dobička pri mestnih stavbah, pač pa se je ustavljal stolici italijanskega jezika v Gorici, ker je sprevidel, da je načrt neizpeljiv, kakor je skušnja pokazala. Valussi je bil ves čas prošten in pravičen in si ni nikoli omazal rok z mestnim premoženjem. Slava takemu starašini!

Šaljivci. Zadnjič smo poročali, kako laskavo se je izrazilo italijansko politično društvo v Istri o slo-

venskih poslancih v državnem zboru dunajskem. Danes moramo dodati, da pri onem zboru, ki je sprejel omenjeno spomenico do visokega c. k. ministerstva, so bili navzoči, kakor pripoveduje „Naša Sloga“ v Trstu, 4. reci: štirje društveniki. In ti gospodje se drznejo govoriti v imenu istrskih Italijanov, v imenu Istre sploh! Šaljivci.

Študentovska kuhinja. Druga konferenca družbe sv. Vincencija naznanja, da se prihodnji ponedeljek (12. oktobra) zopet odpre študentovska kuhinja z enakimi pogoji, kakor pretedlo šolsko leto. Primerno stanovanje v ta namen se je najelo v Nunskih ulicah (Via delle Monache) št. 8, prvo nadstropje. Starši, kateri želijo svoje otroke v dotično kuhinjo pošiljati, naj se oglasijo med tednom pri gimn. učitelji gosp. Kožuhu ali pa ob nedeljah od 10. do 12. ure v kuhinjskih prostorih. Odbor.

Redko slovesnost praznovali smo v Štanjelu dne 4. okt. Č. g. Janez Fabiani, vikar iz Branice, pel je tukaj zlato mašo in sicer ravno v isti dan, v isto nedeljo, v isti cerkvi, kjer je daroval pred 50 leti prvokrat sv. opravilo. Slavnosti primeren govor je govoril g. dr. Mahnič. Ljudstva pobožnega in rado-vednega vdeležilo se je veliko; duhovščine smo pa pridakovali več; zadrževal jo je praznik in cesarjev god. Dobrohotnemu starčku pa, ki je v osiveli starosti še zmirom krepak, — čudili smo se zlasti močnemu njegovemu glasu — želimo vse dobro.

Oznanilo. Razpisujejo se s tem 4 deželni stipendiji po 200 gld. za dijake z Goriškega, kateri so dovršili srednje in stopili v visoke šole. Pri podelitvi se bo gledalo na to, da dobita ta stipendije dva dijaka slovenske in dva italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov izmed ene rečenih narodnosti, sme se nakazati stipendij dijakom druge narodnosti. Stipendiji se bodo izplačevali v štirih četrletnih odplačilih na prošnjo deleženca, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliščno matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče. Dotične prošnje se imajo podati deželnemu odboru v Gorici pismeno do 20. oktobra t. l. in naj se jim priložijo spričevala zrelosti, vboštva in vpisa v eno izmed visokih šol. Deželni odbor; za deželnega glavarja. Dr. Abram.

„Slovencev potovanje v Prago“ morali smo odložiti radi obilnosti gradiva za prihodnjo številko; tako tudi dopis iz Kozane in neke druge sestavke. Gg. sodelovalci in naročniki naj blagovoljno potrpe.

Št. X. tega leposlovnega lista prinaša naslednje spise: 1. Svoimir: Drobne pesmi. 7, 8, 9, 10, 11. — 2. Dr. Fr. Detela: Veliki grof. Zgodovinski roman. (Konec). — 3. Tinea: Podoba tvoja Pesem. — 4. J. Trdin: Bajke in povesti o Gorjancih. 23. Gospod Vedež. — 5. J. Kržišnik: Glad. Pesem. 1, 2, 3. — 6. Ivan Vrhovec: Slavni Slovenci. II. Peter Pavel Glavar. — 7. A. Fekonja: Slovenci v književni vzajemnosti s Hrvati. — 8. J. Cimperman: Osöhlo cvetje. Soneti. — 9. Janko Kersnik: Agitator. Roman. (Dalje). — 10. J. Kostanjevec: Tvoj nasméh. Pesem. — 11. Kujiževna poročila: IV. L. Žvab: Curiosità Triestine — 12. D. Fajgelj: Nove muzikalije IV, V. — 13. — Blag rojak. — 14. I. Franke: Umetniške starine po Gorenjskem. — 15. L.: Slovenski časopisi leta 1885. — 16. Sloveuski glasnik: Nove knjige slovenske. — Letna poročila naših srednjih šol. — Wolf-ov slovar. — Jurija Šubica slike za novi muzej. — „Verein der Slavisten.“ — Kratke opazke. — 15. Janko Kalan: Šah. — „Ljubljanski Zvon“ izhaja vsakega meseca 1. dan v zvezkih, po 4 tiskovne pole velike osmerke obsežnih, ter stoji za pol leta 2 gld. 30 kr., za četr leta 1 gld. 15 kr.

Štejem si v dolžnost naznaniti sl. ob-
činstvu, da sem odprl svojo

ODVETNIŠKOPI SARNO

v Gosposki ulici št. 15, nasproti gostilnici
„pri treh kronah“

Dr. Josip Stanič.

Razpis učiteljskih služeb.

V tem okraji je razpisana služba učitelja enorazrednice na Banjšicah.

Dohodki so poleg drželne š. postave 10. marca 1870 in 4. marca 1879 — III. plačilne vrste.

Prošnje s postavnimi spričevali sposobnosti, kakor tudi s spričevalom c. k. okrajnega zdravnika je vložiti do 20. novembra t. l. po predstavljenih oblastnih.

C. K. OKR. ŠOLSKI SVET V GORICI,
dne 1. oktobra 1885.

RAZGLAS.

Dne 12. oktobra t. l. se pričnó zopet v Sežani redni mesečni sejmi za živino.

ŽUPANSTVO V SEŽANI
5. oktobra 1885.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Schwarz. Gospodu pl. Trakóczy-Ju, lekarja v Ljubljani. Moja mati so na protinskem boleznih na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v enakej bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najpriskernejšo zahvalo z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski, izboren zoper kašelj, hripavost, vrtolob, prsne in pljučne bolečine; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovinah se nahajajoči soki in širopi.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv., ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobol, otrpnenih udih, skaznem žolodu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah 21 kr.; jeden zavojs 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Manje od enega zavoja se s pošto ne razpošila.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštanim povzetjem in Adresa je:

Lekarna TRAKÓCZY-ja na Mostnem trgu v Ljubljani.

EDINO

v največji krojačnici za moške

IGNACIJA STEINER-JA

V GORICI

nahajajo se izgotovljene v neizmerno izbero
ZA ZIMSKI ČAS

površne suknje za moške podoblene z volno . . . po gl. 10 do 40
popolna obleka za moške, lično delo po gl. 10 do 30
hlače za moške, nov kroj . . . po gl. 3 do 10
Mentschikoff za moške . . . po gl. 14 do 28
halje Nordpol (severni tečaj) neizmer-
nega trpeža . . . po gl. 10 do 12
Popolna obleka za dečke in otroke, za sobo,
plašči za dež nepremočljivi, čevlji za lov, vrhu tega

BOGATA ZALOGA

plaščev watherproof, dolman, sacco za gospe — za to blago odprti se je v večjo složnost gospodov odjemnikov poseben oddelček v posebnem, ločenem prostoru blizu prodajalnice.

watherproof in površne suknje za otroke od 2 let in več.

Blago vsake vrste za delo po meri, cene prav nizke, delo lično, stvari, ki ne dopadajo, se zmenijo brez težave.

Edina zaloga srajc, jop, izvršnih svitlic z volne iz imenitne tovarne v Stockolmu pod odgovornostjo prof. dr. Jägerja.

EQUITABLE

zavarovalna družba za življenje,
ustanovljena leta 1859.

Skupna glavica konec leta 1884 145.404.813 gld.
Razdelilo se zavarovancem leta 1884 8.041.979 „
Stanje zavarovanj konec leta 1884 83.699 polie.
Za znesek 773.522.928 gld.

V poročitvo avstrijskim zavarovancem položenih je pri dunajski banki „Union“ 105.000 gld. v avstrijskih državnih dolžnih listih z obrestmi 5%.

Vse police „Equitable“ so po treh letih nepreklicljive, to je: ko preteče ta obrok, „Equitable“ plača zavarovano vsoto tudi tedaj, če kdo umrje v dvoletni, po samomoru ali valed postavne obdobje ali če kateri podatki v oglašju se kažejo nereseni. „Equitable“ ne zahteva nikakih spričevanj in plača nemudoma ko je potrjena smrt. Ves dobiček pripada zavarovancem (leta 1884 bilo je razdeljenih 8.041.979 gld.) in na navadno polico plača se v gotovini uže po drugem vplačilu premija (vsakoletnega doneska na račun zavarovalnega lista ali police) pri policah, desmrtnih rente ali polovične desmrtnih rente (prihodkov) se pa nakupi in se izplača konec zavarovane dobe.

Vzglede v pojašnjenje načrta polovične desmrtnih rente. Za zavarovanje po tej lestvici v znesku 20.000 gld., sklenjeno v 43. letu, iznaša na podlagi pogojev, veljavnih pri načrtu za polovično desmrtno rento, za dobo 15 let vsakoletni premij (vplačilo) 983 gld. 80 kr.; v 15 letih tedaj 14.757 gld.

Po raznih računih iznašala bi vsota zavarovanja pri zalogu polovične desmrtnih rente po preteklih 15 letih blizu 7.890 gld., katero zavarovane lahko obrne po eni širih poti, navedenih v uvodu, namreč:

1. proda svojo polico z dobički in pravicami družbi, in v tem slučaju bi dobil najbrže okoli 19.180 gld., s katerimi se uničijo njegove pravice do družbe;

2. ali pa dobi zavarovane namesto svoje izvršne police drugo, ki je že popolnoma vplačana, ki zapade ob smrti in ki dosega blizu vsoto 34.000 gld.;

3. ali pa se odpove svojim koristim (dobičkom), polica zapade ob smrti za 20.000 gld. in družba mu plačuje do smrti rento v znesku blizu 818 gld. na leto;

4. ali pa zavarovane dobi v gotovini nakupljeni dobiček okoli 7.890 gld. in za polico se plača ob njegovi smrti 20.000 goldinarjev.

Nadaljna pojasnila daje R. M. VERVEGA, menajec v ulici mestnega vrta (Via Giardino), h. št. 5, ki je zastopnik za Gorico in deželo.

Št. 226/E

OZNANILO.

Naznanja se vsem, da začnejo letos vsako leto navadne počitnice dne 3. prihodnjega oktobra ter da nehajo dne 18. istega meseca. Omenjene dni je ustavljeno vsako razmotavanje opravil v obeh oddelkih.

Ravnateljstvo zastavljavnice in ž njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 21. septembra 1885.

Ravnatelj

D. LOVISONI.

Zenitev!

Katoličan, 28 let u, doSleneai zdravja, samskega stastar, trdnec, ima gotovih 900 gld. n išče blagunico (verbeco) od 18 do 27 let staro, v Gorici ali vsaj blizu nje, ali pa v Lakem večjemu trgu ali vasi na Goriškem. — Kupčevalke in pekavške hčere imajo prednost.

Če je mogoče, naj se zraven vložijo slika ali fotografija. Sama resna pisma se prejemajo do 15. vinotoka t. l. pod številko 666 Poste restante v Gorici, na Primorskem.

Če kedo v kakšnem kraju ve ino pove, da bi kaj bilo, se mu za to nekoliko plača.

Želodčne bolezni

hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila. Večji del onih kapljic, izlčkov itd. itd., ki se eznanjajo in priporočajo občinstvu z visoko letičimi besedami, ni drugemu kot prevaro, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan pe svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne živce, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineškega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerednega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapi, gajusu, riganju, zabasanju, hemoroidalnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.

V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

POTNIKE IN BLAGO

spravlja v

Ameriko

najbolje in najceneje

Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolowratringh. št. 9
(Najstarejša firma te vrste.)

Blagorodni gospod! Polen hvalečnosti naznanjam Vam predobro uspeh V šega imenitnega dr. Rosa življenskega balzama. 5 let trpinčila je moja soproga strašna želodčna bolezen, ki se je v zadnjih 2 letih tako pomnožila, da jo je pogosto prejemati krč, posebno to leto so se ponavljali vsakih 8—14 dni in so trpeli po 18—20 ur. Vsa zdravila in ves trud bil je zavržen; najmanjšega uspeha nismo mogli doseči, ker bolezen se je veksala od tedna do tedna in je uzročila še drugih boleznij, namreč zlatenico in krč v maternici, kateri joj je delal posebno ob času čiščenja neizrekljivo bolečino, tako da je bila uže večkrat blizu smrti. Vsi, ki so jo poznali, so se ji čudili, kakor da bi bila prišla iz groba, in res bila je bolj podobna duhu ko živemu bitju, dokler nisem kupil na priporočilo nekaterih prijateljev nekaj steklenice Vasega čudo uspešnega dr. Rosa življenskega balzama v lekarni v M. Schönbergu, kateri joj ni le težav zmanjšal, ampak tudi popolno zdravje podelil, tako da čvrsta in zdrava opravlja vsa svoja dela. Zahvaljujejo se Vam oba, jaz in soproga, za čudni uspeh Vasega izvrstnega dr. Rosa življenskega balzama, štejeva si v čast, priporočati vsakotemu, ki trpi na takih bolečinah, naj dr. Rosa življenski balzam rabi pred vsakim zdravilom. Z vsem spoštovanjem znamujeva se Vam prehvaležna

v Reitendorfu pri M. Schönbergu, 28. dec. 1880

Franc Mönlich s soprogo.

Nagla in gotova pomoč za želodčne bolezni in njih nastopke.

Ohranitev zdravlja

je odvisna zgoli od ohranitve in pospeševanja dobrega prebavljanja, ker ta je glavni pogoj zdravja in telesnega in dušnega dobrega čutenja. Najbolj potrjeno DOMAČE ZDRAVILLO, prebavljanje vrediti, doseči primerno mešanje krvi, odpraviti pokvarjene nezdruve krvne dele, to je uže več let sploh znani in priljubljeni

dr. ROSA življenski balzam.

Napravljen iz najboljših, zdravniško najkrepkejših zdravilskih zelišč, poudrjen je posebno kakor gotova pomoč pri vseh slabostih prebavljanja, posebno pri preedanju, po kislem dišečem riganju, napenjanju, bluvanju, pri bolečinah v telesu in želodcu, želodčnem krču prebavanju žalodca z jedmi, zasličenju, krvnem navalu, hemoroidah, ženskih boleznih, boleznih v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled slabega prebavljanja); on oživlja vso dolavnost prebavljanja, dela zdravo in čisto kri in bolno telo dobiva zopet poprejšno moč in zdravje. Vsled te izvrstne moči je postal gotovo in potrjeno ljudsko domače zdravilo ter se sploh razširil.

1 steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gl.

Na tisoče pohvalnih pisem lahko vsak pregleda. Pošilja se na frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.

SVARJENJE!

Da se izognejo nečim drugim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarni B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rosa življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnomu orlu“ v Pragi, Ecker der Spurgasse Nr. 203—3. — V GORICI: G. Cristofaletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar; R. Kürner, lekarničar. A. de Gironeoli lekarn. V OGLEJ: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, J. Serravallo; Ed. de Leitenburg, lekarničar. Ant. Suttina — V ZAGREBU: C. Arazin, lekarničar.

Vse lekarni in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri buhah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri izlezah, oteklinah, pri zmaščeni, pri morski [mrtvi] kosti zoper revmatične oteklino in patiko, zoper kronično vnetje v kolienih, rokah, v ledji če si kdo nogo spalne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razkopačih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo in boljše zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso gnojico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast dirjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečino to hladilno mazilo potesi. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti potem se le se mazilo na nje prilepiti.

Škatljiice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo znano odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.